

نگاه سیاستمدار

مدعیان و وفاق پزشکیان

علی شکوری‌راد

نماینده مجلس ششم و عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت

هیچ کار بزرگی قابل انجام نیست مگر اینکه همه ظرفیت‌های موجود در جامعه برای انجام آن بسیج شده و هم‌افزایی کنند. حالا که یک رئیس‌جمهوری انتخاب شده و مأموریت توسعه کشور برعهده اوست همه نیروها باید با او وفاق داشته و همراهی کنند تا او بتواند امور را پیش ببرد. معنای وفاق در حقیقت هم‌افزایی نیروها در جهت‌های است که رئیس‌جمهور براساس رای مردم در راستای پیشبرد امور انتخاب کرده است. برخی افراد که دیدگاه‌ها و جهت‌گیری‌های شان با رئیس‌جمهور یکی نیست مدعی می‌شوند که باید در امور اجرایی مشارکت داشته باشند تا مفهوم وفاق شکل بگیرد این در حالیست که مفهوم وفاق به این شیوه شکل نمی‌گیرد. مفهوم وفاق در جهت‌های شکل می‌گیرد که رئیس‌جمهور آن جهت را نمایندگی می‌کند و در آن جهت پیش‌برد کارها را بر عهده می‌گیرد. بنابراین افرادی می‌توانند در امور اجرایی به رئیس‌جمهور کمک کنند که گفت‌وگو با رئیس‌جمهور و جهت‌گیری او را قبول داشته باشند اما حضور افرادی که مخالف گفت‌وگو با رئیس‌جمهور و جهت‌گیری او هستند در سمت‌های اجرایی باعث کندی حرکت رئیس‌جمهور خواهد شد. ممکن است بعد از انتخابات افرادی تازه به این صرافت افتاده باشند که با رئیس‌جمهور همراهی و هم‌جهتی کنند. حالا اگر این افراد قصد کمک صادقانه داشته باشند، استفاده از کمک آنها ایرادی ندارد ولی اینکه نگذارند از نیروهایی که مدنظر خود دولت است، مورد استفاده قرار بگیرند و به جای آنها بخواهند نیروهایی که گفت‌وگو با آنها با گفت‌وگو با رئیس‌جمهور یکسان نیست، در امور اجرایی دخالت کنند در حقیقت کارشکنی در کار دولت و رئیس‌جمهور است و نه وفاق. شخص پزشکیان برداشت خوبی از مسئله وفاق داشته و سعی کرده که در همین جهت هم حرکت کند اما مدعیانی پیدا شده‌اند که اساساً به فکر موفقیت رئیس‌جمهور در مسئولیتش نیستند و تنها به این فکر می‌کنند که آیا برای خودش موقعیت قدرتی در امور اجرایی به دست بیاورند یا اینکه مانعی باشند برای انتخاب آزاد نیروها توسط رئیس‌جمهور و همکاری با افراد مدنظر برای پیش‌برد مسائل کشور. شهروندان باید بر اساس توانمندی‌ها و استعدادهای شان فرصت برابر برای رشد و مشارکت داشته باشند اما فرصت برابر باید در تمام دستگاه‌ها و عرصه‌های کشور وجود داشته باشد و هر فردی که توانست از پشتوانه‌های مردم برخوردار شود باید به همان میزان بتواند نقش آفرین و اثرگذار باشد. من معتقدم رئیس‌جمهور به این سخن باور داشته و بنا دارد براساس همین رویکرد هم حرکت کند. در حال حاضر مجلسی که اصولگراست و تجانس می‌هم‌بارایی که مردم به رئیس‌جمهور دادند، ندارد اما در انتخاب اعضای کابینه وارد می‌شود برای گزینش نیروهای اجرایی که به نظر من این رویکرد درست نیست و در واقع دخالت یک قوه در قوه دیگر است و در عین حال مخالف سخنان رهبری هم هست. نمایندگان مجلس نباید در انتخاب نیروهای اجرایی مداخله کنند. پیشنهاد دادن در این حوزه ایرادی ندارد اما نباید به دولت فشار بیاورند.

می‌شود. امروز بسیاری از افرادی که با زحمت فراوان نردبان‌های خدمت را طی کرده بودند حالا به کناری نشست‌اند، از کار آمدی آنها استفاده نشده و از مشاهده ناروایی‌های موجود در جامعه آسیب دیده‌اند. از طرف دیگر به دلایل مختلف افرادی را استنادار و فرمانداری می‌کنند بدون اینکه به مسئله عدالت توجه کنند. اما خوشبختانه ما از سخنان رئیس‌جمهور اجرای عدالت را استنباط کردیم.»

این نماینده پیشین مجلس درباره تصویب لایحه حجاب در شورای نگهبان بدون توجه به نظرات جامعه زنان می‌گوید: «متأسفانه در بخش دولتی و بخش مرتبط با ساختار حکمروایی شاهد افرادی نیستیم که بخواهند با آرامش و قانونمندی مسائل را حل کنند این در حالیست که با ضرب و جرح و استفاده از زور نمی‌توان افراد را تنظیم کرد. وقتی به زنان حق مشارکت نمی‌دهند در ادامه حق انتخاب دین را هم به او نمی‌دهند. من یادم هست که قبل از انقلاب بر خی از دخترانی که وارد دانشگاه می‌شدند حجاب را انتخاب می‌کردند و آن را می‌پذیرفتند، آنها به این نتیجه می‌رسیدند که این تفکر، ارزش واقعی برای آنها قائل است. وقتی جامعه‌ای خوب و خدامحور باشد نمی‌گذارد زمینه فساد ایجاد شود.» او اضافه می‌کند: «همین خانم‌هایی که امروز به لحاظ سیاسی حجاب ندارند بسیار موقر در جامعه رفت و آمد می‌کنند و لزومی ندارد که جلوی انتخاب زنان را گرفت، من همواره تأکید کرده‌ام که انسان چه زن و چه مرد، موجودی راست‌قامت است که مرکز فرماندهی و پذیرش همه افعال او در مغزش است بنابراین نیروی مغز انسان بر شهوات و غرایزش مسلط است. پس چرا نمی‌گذاریم که خودش مسیر حق را انتخاب کند.» جلودارزاده رویکردهایی مانند لایحه حجاب و عفاف و تصویب آن را مسئله‌ای می‌داند که جاذبه ملی ایجاد نمی‌کند و در چنین شرایطی وفاق ملی هم ایجاد نمی‌شود. باید به این موضوع توجه کرد که حقیقت رانمی‌توان با زور چماق یا دوز و کلک آموزش داد و اصولاً حقیقت به این موضوع نیازی ندارد. وقتی حقیقت بیان شود مانند الماس می‌درخشد و همه به سمت آن می‌آیند.» به باور این نماینده پیشین مجلس حقیقت، آزاد بودن انسان در انتخاب است و به همین دلیل هم خداوند می‌فرماید که انسان حق انتخاب دارد و نباید برای پذیرش یک موضوع یا اگرایی مواجه شود.

او با اشاره به جایگاه زنان و مطالبات آنها، در وفاق ملی اظهار می‌کند: «اوایل انقلاب در زمینه آموزش و مشارکت اجتماعی به گونه‌ای متفاوت عمل شد. اما در زمینه مشارکت به دلیل پالایش ایدئولوژیکی که انجام شد بسیاری از زنان بیکار و گوشه‌نشین شدند که این رویکرد نمود خوبی نداشت. با این حال زنان در حوزه آموزش شایستگی خود را نشان دادند به گونه‌ای که ۶۴ درصد قبولی دانشگاه‌ها را رقم زدند و همین زنان هم درصد قابل توجهی از نیروهای کار دارای تخصص کشور را تشکیل دادند. قرار بود از نیروی کار این گروه زنان استفاده شوند و حتی امتیازاتی برای آنها در نظر گرفته شد که بتوانند در کنار رسیدگی به فرزندان به فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی شان هم برسند. اما بعدها مسائل دیگری در کشور مطرح شد و هر مسیری که طی کرده بودیم شخم زده شد.» جلودارزاده تأکید می‌کند: «انتظار ما از دولت جدید این بود که زنانی که در پست‌های مختلف به کار گمارده می‌شوند بتوانند این مسیر شخم‌زده را بازسازی کنند. اما این افراد در زمان انتصاب هم درباره مسیری که در نظر دارند و استراتژی که به کار خواهند گرفت سکوت کردند و خبری هم از اقداماتی که در این مدت انجام داده‌اند نیست که امیدواریم به زودی در این زمینه اطلاع‌رسانی شود. به هر حال برای کمک به مشارکت زنان نیاز به وجود یک ارگان یا نهاد دولتی است که نسبت به رفع تبعیض اقدام کند. این مسئله در راستای وفاق ملی باید مورد توجه دولت جدید قرار بگیرد.»

فروش ۱۴ تابلو خارج از کشور

یکشنبه هفته گذشته باز هم ناصر امانی بود که از مسترد نشدن ۳۰ تابلو به قیمت ۵ میلیارد تومان خبر داد. او در جمع خبرنگاران گفت: «هفته گذشته در جلسه علنی شورای شهر تهران اعلام کردم بیش از دو ماه قبل از بیرون شهرداری گزارشی به دست ما رسید مبنی بر اینکه ۳۰ تابلو از موزه امام علی (ع) به امانت تحویل مؤسسه‌ای شد. یکی از اعضای هیئت‌مدیره سازمان فرهنگی هنری شهرداری مصاحبه و اعلام کرد که از مدیران موزه این اطلاعات به ما رسیده است، من در اینجا رسماً این موضوع را تکذیب می‌کنم چون این اطلاعات از خارج شهرداری به ما اطلاع‌رسانی شده است.» او با اشاره به اینکه طی ۳ صورتجلسه این تابلوها از موزه خارج شده، افزود: «قرار بود این تابلوها ۳۰ تیرماه به موزه بازگردانده شود. اما بعد از این تاریخ سازمان فرهنگی هنری شهرداری تفاهمنامه‌ای با آن مؤسسه منتقد کرده و ضمن تأکید بر تحویل امانی تابلوها، مقرر شده که یک هیئت کارشناسی (۲ کارشناس از سازمان فرهنگی هنری شهرداری و ۲ کارشناس منتخب مؤسسه) تابلوها را قیمت‌گذاری کنند تا به فروش برسد. یعنی ۳ روز بعد از آن که تابلوها تحویل مؤسسه می‌شود. در حالی که معاون شهردار پس

از تذکر من در صحن شورای شهر تهران رسماً اعلام کرد که تابلوها برگشته است، بعد از آن عضو هیئت‌مدیره - مؤسسه مذکور - گفت که تابلوها تحویل ما شده و برخی از آنها نیز به فروش رسیده و قیمت کل آن ۳ میلیارد تومان است. در حالی که طبق لیست قیمت تابلوها که شهرداری ارائه داده، ۵ میلیارد و ۳۵۰ میلیون تومان است. چطور قیمت کل تابلوها کمتر از ۳ میلیارد تومان شده است؟»

این عضو شورای شهر تهران با اشاره به اینکه فروش تابلوهای موزه‌ها مصوبه‌ای دارد، تأکید کرد: «سال ۸۱ هیئت دولت طی مصوبه‌ای - که شامل مؤسسات عمومی هم می‌شود - روالی برای فروش تابلوها مشخص کرده است اما در فروش این تابلوها این روال طی نشده است.»

امانی افزود: «۱۴ تابلو به فروش رسیده و اعلام کردند که موزه امام علی (ع) بازسازی شود. بودجه امسال شهرداری تهران ۱۵۰ هزار میلیارد تومان است آن وقت شهرداری گیر ۳ میلیارد بود که موزه را بازسازی کند؟ این توجیهات غیرقابل قبول است. چیزی که فروخته شده چطور بر می‌گردد؟ آن‌هم نماینده‌های خارج از کشور و باید دید چطور می‌توان جلوی ادامه این روند را گرفت و بقیه تابلوها برگشته و با عوامل آن برخورد شود.»

ویژه‌سازی محل زندگی وزرا

ملاقات‌های مردمی می‌گویند که در تهران مناطق ویژه و در آن مناطق ویژه هم محله‌های ویژه‌تر وجود دارد. مثلاً جایی که خانه مسئول یا وزیر در آن واقع شده است، اما دل‌ها باید بسوزد برای مناطق جنوبی شهر تهران. این شهروندان ما فراموش شدگانیم. به آقای زاکانی گفتیم اگر شما آنها را نمی‌بینید بیا ما آنها را به شما نشان دهیم. قرار بود شهردار تهران که بالای سر ما قرار دارد بیشتر از پنجره جنوبی به شهر تهران نگاه کند اما به نظر می‌آید بیشتر از پنجره شمالی به تهران نگاه می‌کند. شمال تهران هم اتفاقات عجیب و غریبی می‌افتد. هفته گذشته در یکی از مناطق شمالی یک باغ که متعلق به دستگاه‌هاست را ۳ بار آتش زدند و به مردم محل گفته‌اند ما به کسانی وصل هستیم که هر کاری دل‌مان خواهد انجام می‌دهیم. ما مردم با آنها تعیین تکلیف می‌کنند.»

مهدی اقراریان، عضو شورای شهر تهران روز گذشته و در جریان دویست و شصت و چهارمین جلسه شورای شهر تهران، درباره تبعیض مناطق شهرداری در صحن علنی توضیحاتی ارائه کرد. او گفت: «این دوره مدیریت شهری، این شهردار و شهرداری از عجایب روزگار است. ما با یک ساختار مدیریتی آشفته به‌ویژه در حوزه پسماند مواجه هستیم که شهر تهران تمیز نیست. رضایتمندی مردم هم با جایزه، تشویق و گزارش محقق نمی‌شود.» او افزود: «مردم هم می‌بینند که زباله‌ها در خیابان ریخته شده، زباله‌گردها و کودکالی ۱۳ تا ۱۵ ساله که با لباس پیمانکار شهرداری در زباله غلت می‌زنند. قبل از اینکه آقایان از بازدیدهای ما به عنوان منتقدان آقای زاکانی در مناطق اختلال ایجاد و سنگ‌اندازی کنند، شهروندان در

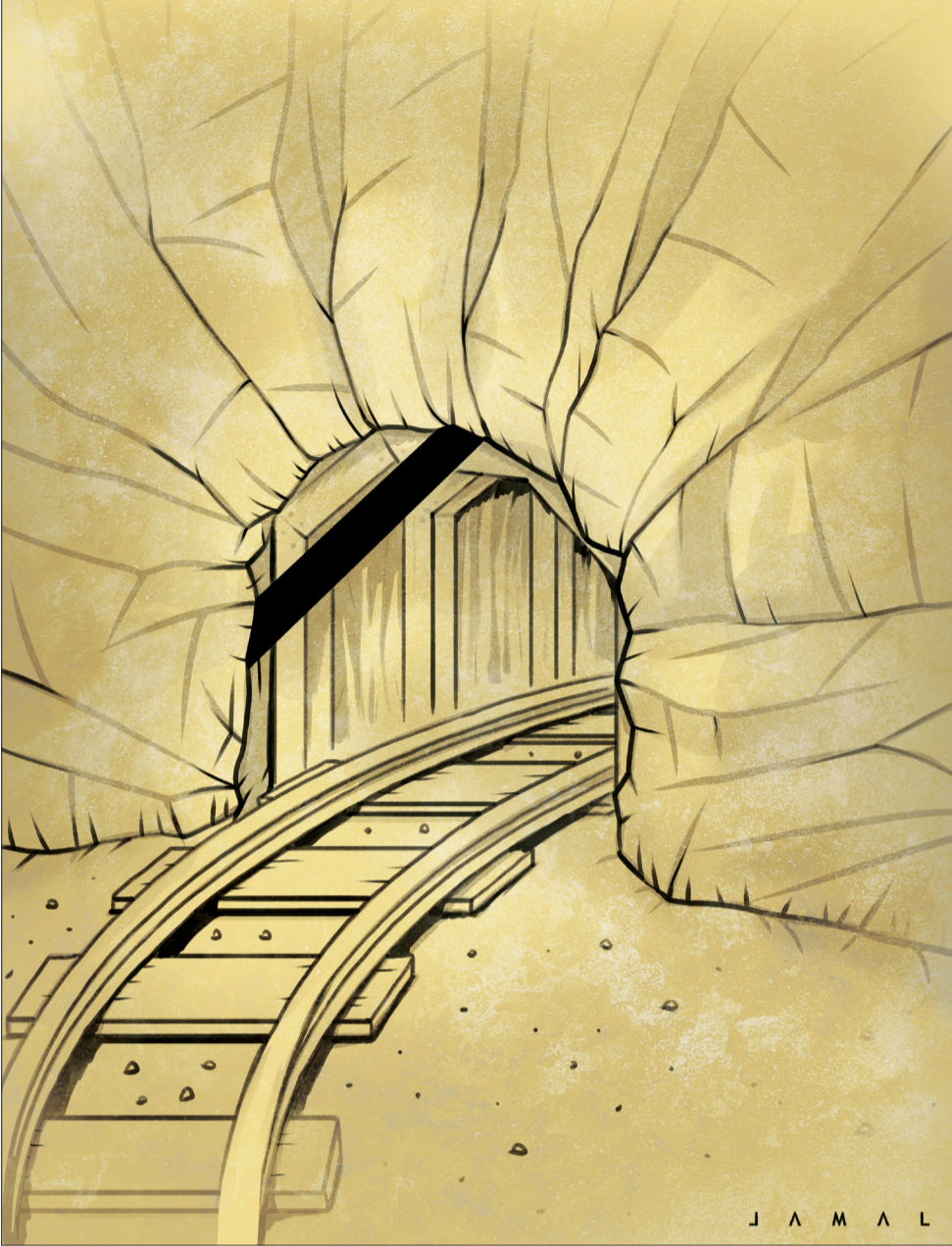

سمفونی خطوط

جمال رحمتی

به سوگ کشته‌شدگان معدن طبس

نگاه حقوقدان

از هوش مصنوعی تا ستاد ملی صبر

ارزیابی احکام حقوقی و قضایی بر نامه هفتم پیشرفت

پیش رود. با اینکه برخی امور جنبه مناسکی باید؛ مانند: امر مهم «داوری» در پرونده‌های خانواده که در عمل تنها صورتی از داوری مدنظر شریعت اسلام را داراست.

ماده ۱۱۳ طولانی‌ترین متن با بیشترین تحول در زمینه ماهوی و دادرسی است. در بند (الف) قوه قضائیه و وزارت دادگستری مکلف‌اند: «تا پایان سال دوم برنامه، امکان انجام اموری از قبیل ارجاع پرونده، تعیین وقت و انتخاب کارشناس را با استفاده از فناوری‌های نوین از جمله هوش مصنوعی برای کمک به قاضی با حفظ مسئولیت شخصی قاضی فراهم نمایند.» همچنین طبق بند (ب) قرار است تا پایان برنامه، پرونده‌های الکترونیکی جایگزین پرونده‌های قضایی شوند. راه‌اندازی سامانه «شفافیت عملکرد و کلا و کارشناسان رسمی» یا امکان اطلاع‌رسانی از وضعیت پرونده و کلا و کارشناسان با اخذ نظر موکلان به شکل بر خط و تکلیف برای دادستان‌های انتظامی به اقامه دعوی در صورت رسیدن گزارش تخلف‌ها به بیش از پنج مورد؛ امری شگفت‌انگیز، خلاف قانون و اصول حرفه‌ای وکالت و کارشناسی است. از نکات مثبت، تکلیف برای سازمان ثبت احوال به صدور گواهی حصر وراثت تنها ۲۰ روز پس از ثبت واقعه فوت و ابلاغ به وراثت، ذی‌نفعان و برخی مراجع است که امر طولانی، قضایی و تراغی دریافت این گواهی را به اقدامی کوتاه، اداری و غیر تراغی متحول می‌کند. ساماندهی معاملاتی که تنها در قالب عقود صلح و وکالت صورت می‌گیرد، توسعه شیوه‌های جایگزین رسیدگی قضایی از قبیل داوری و میانجیگری، امکان دسترسی شهروندان عادی به سامانه خودکاربری سامانه «ثنا» و عدم نیاز به مراجعه حضوری به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی و افتتاح «حساب خیریه صلح» به نام «مرکز حل اختلاف قوه قضائیه-ستاد ملی صبر» برای جذب کمک‌های مردمی، از دیگر احکام این ماده است.

برای تسریع در رسیدگی به پرونده‌های حوادث رانندگی و پرداخت دیه، تهیه و ابلاغ گزارش تصادف و نتیجه پزشکی قانونی به طرفین کافی دانسته شده، به شکل خلاصه رسیدگی در دادسرا و دادگاه کیفری و عمل به قانون آیین دادرسی مدنی دور زده شده که خلاف اصول دادرسی عادلانه است. در ماده ۱۶ حفظ کل قرن کریم و نهج البلاغه و با گرفتن مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر از موجبات در اولویت قرار گرفتن زندانیان برای عفو یا تخفیف مجازات دانسته شده است! جدای از نوآوری‌هایی مانند تغییر روش صدور گواهی حصر وراثت؛ کمی کردن همه امور کیفی، تمرکز بر سرعت به جای دقت و نیز فروگشتن امور اخلاقی به روندهای اداری؛ جامعه حقوقی را از رسیدن به اهداف حقوقی و قضایی برنامه هفتم بی‌نمناک کرده است.

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

سه ماه از تصویب «قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران» می‌گذرد. در اول خرداد ۱۴۰۳، برنامه جدید توسعه اما این بار با نام «پیشرفت» به تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی رسید؛ لایحه‌ای که دولت سید ابراهیم رئیسی بر مبنای سیاست‌های کلیه نظام تهیه کرده بود حالا به دولت مسعود پزشکیان ارث رسیده است. حالا اول مهر شده و کم‌کم دستگاه‌های اجرایی باید عملیاتی کردن قانون را با نزدیک شدن به سررسید مواعد تصویب آیین‌نامه‌ها آغاز کنند. با توجه به انتشار متن قانون توسط روزنامه رسمی در تاریخ ۱۸ تیرماه، و با در نظر گرفتن گذشت مدت پانزده‌روزه‌ای که ماده ۲ «قانون مدنی» برای لازم‌الاجرا شدن قوانین پس از انتشار لازم می‌داند، ۳ مردادماه آغاز اجرایی شدن برنامه هفتم است. در قانون برنامه، زمان‌بندی‌هایی مانند سه ماه از تاریخ اجرایی شدن قانون (بیشتر برای آیین‌نامه‌ها)، پایان سال اول، پایان دوم و پایان مدت برنامه برای انجام برخی احکام وجود دارد که کم‌کم آخرین مهلت تهیه و تصویب آیین‌نامه‌ها (۳ آبان) سر می‌رسد. پزشکیان این قانون را برنامه اصلی دولت خود اعلام کرده است. نگاهی گذار داریم بر مهمترین احکام فصل ۲۴ (تحول قضایی و حقوقی) که مواد ۱۱۲ تا ۱۱۷ را شامل می‌شود.

ماده ۱۱۲ در جدولی ۲۸۸ قسمت، اهداف تحقق اهدافی کمی را در طول برنامه پنج‌ساله پیش‌بینی کرده است. چند نمونه از این سنجه‌های کمی: ده درصد برای کاهش زمان رسیدگی، صد درصد برای ابلاغ اوراق قضایی به شکل الکترونیک، کاهش تعداد زندانیان از سرانه ۲۳۷ نفر در ۱۰۰ هزار نفر به ۲۳۰ نفر در همین میزان جمعیت، افزایش سرانه تعداد وکیل دادگستری فعال به ۱۷۸ نفر به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت، ۴۵ درصد افزایش نرخ صلح و سازش، رسیدن نسبت سهم داوری، میانجی‌گری به سی درصد و... در همین راستا «آیین‌نامه ترتیب اقدامات سازشی در شوراها حل اختلاف» در ۲۱ مرداد امسال به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید. گرچه معیارها کمی است، اما چون محتوای هر پرونده امری کیفی خواهد بود، بیم آن می‌رود برای رسیدن به چنین اهدافی، دست‌یابی به عدالت قربانی شود و همه چیز به سمت آمار و تعداد پرونده‌های مختومه